

MOHÁCSI HIRLAP

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI HETILAP

Elofizetesi ára:
Negyedévre 2 pengő

Száma: 20 fillér.

Szerkesztőség 107, kiadóhivatali telefon sz. 67.

Kicsinyes gondolatok, kicsinyes emberek.

„Ma is ég körülöttünk minden” — mondotta — *Kállay Miklós* miniszterelnök Szent István ünnepének előestéjén a nemzethez intézett rádiószózatában. Ilyen nagy máglyákat a világ még sohasem rakott. Mi nem gyujtottuk fel őket, eloltani sem vagyunk képesek, de a saját portánkra, ha vigyázunk, ha résen vagyunk és meg nem ijedünk, majd kialszanak a máglyák, nem kapnak bele kis házunk ereszeibe és mi segíthetünk a világ égő parázsának elföldelésében.

Hivatás ez, ami reánk vár, az igazság, a béke, a helyreállítás a rend fenntartásának hivatása. Ehhez kell itthon nyugalom, fegyelem és erős hadsereg, künn az elfogulatlan és nem a szenvedélyektől fűtött barátok megértése. — Mind a kettő rajtunk mulik. Belső rendünk, hadseregünk ereje — barátot is szerez és csak ez és semmi más. Ez lesz a magyar igazság győzelme... mert én látom az erőt a nemzetben, különbek vagyunk és erősebbek vagyunk. Ezen az uton maradunk és ezért megmaradunk. Csak még egy kell.

Félretaszítani mindent utunkból, ami kicsinyes, ami nem időt álló, ami nem a nemzet jövőjét szolgálja. — Kicsinyes gondolatokat és kicsinyes embereket egyaránt. Ezek zavarják az egyes és az egész nemzet nyugalalmát.

Kicsinyes gondolatok, kicsinyes emberek... Hányszor ezeken bukott el a nemzet jobb jövőre érdemes sorsa. Vajjon 1526-ban, ha a nemzet olyan egységben áll a tragikus sorsu II. Lajos király mögött, mint ahogy most áll a bolsevizmus karjaitól nemzetet megszabadító hön szeretett Kormányzója mögött, vajjon ha a mohácsi sikra nem 22.000 vitéz vonul csak

fel, hanem eltűnnek a kicsinyes gondolatok s mindenki csak az országot fenyegető nagy veszély elhárításának lángjában élt volna bekövetkezhetett volna Mohács és azt követő 150 éves rabság? Vajjon, ha a nemzeti közösség gondolata szállta volna meg 1918-ban nemcsak a haza határain túl küzdő katonát, hanem itt bent az országban mindenkit, elképzelhető-e Trianon?

Kicsinyes emberek, kicsinyes gondolatai zavarták meg akkor is s bár kisebb számban, de zavarják ma is a nemzet nyugalalmát. Mondhatjuk ezt egyszerűen felelőtlenségnek is. A nemzet tragikus múltjának e két véres évszáma 1526, 1918. kell, hogy minden magyar ember szívében és lekebe vésse soha nem látott magyar

egység létfontosságát. Mi a magunk életét akarjuk élni, de nemcsak akarjuk, hanem fogjuk is élni, meg nem alázkodni senkinek s meg nem alázni senkit...

Mi mások vagyunk és mások akarunk maradni, nem tudunk máról-hónapra újra és újra változni. Ez a legnagyobb értékünk s ezzel fogjuk méltó helyünket a térképén és a történelemben betölteni

Hogy azonban ezt elérhessük s a magunk portáján úr maradhasson a magyar a magyar egység hajlékából ki kell közsíteni a kicsinyes gondolatokat és kicsinyes embereket. A magyar nemzet utját első királya Szent István választotta s ezt az utat a nemzetnek követnie kell, amely út tövises, de egyedül járható magyar út,

Augusztus 22-én iktatták be Budapesten díszes ünnepség keretében Mohács városának Kovászna községnek adományozandó országzászlót.

„Mohács az ország egyik legmagyarabb városa” hangzott el nem is olyan rég magasrangú közigazgatási tisztviselő ajkáról. S valóban minden hazafias megmozdulástól eltekintve, hacsak a felszabadult területeknek adományozott országzászlók és egyéb egyesületi zászlók adományozásáról készítenének statisztikát Mohács bizonyára igen előkelő helyet foglalna el.

Országzászlót adományozott Bezdánknak, Monostorszegnek, Vörösmartnak, Frontharcos zászlót Szilágyinak, a felszabadult délbaranyai községeknek 12 levente zászlót, 500 levente sapkát osztott ki. Testvérközségül fogadta a felvidéki Alsó- és Felső Veresmart községeket, most pedig szeptember hó 12 én vármegyére szóló ünnepség keretében népes küldöttség viszi a negyedik országzászlót Mohácsról 800 kilométerre lévő székely Kovásznára a híres szénsavas fürdőre.

Amikor Kovászna, ez a 7000 lelket számláló, tiszta székely község, amely Erdélynek egyik legszebb természeti szépségeivel megáldott települése s a különböző gyógyforrásoknak is az erdélyi borvíznek egyik leggaz-

dagabb forrásvidéke, hatalmas fenyvesekkel borított hegyektől körülvéve, megkereste a várost országzászló adományozására a képviselőtestület egyhangú lelkesedéssel szavazta azt meg. — Az országzászló díszes kivitelben a budapesti Oberbauer A. cégnél készült el s augusztus hó 22 én volt a budapesti ereklés országzászlónál az ünnepélyes beiktatás, amely ünnepségen Mohács városát *dr. Bartók Lajos* polgármesterhelyettes főjegyző képviselte.

A beiktatási ünnepségen a díszőrséget és a zenét a szent István Fiúotthon csapata adta. A szent István Fiúotthon tudvaleg a magyarság mentés újabb jelentős állomása. Az otthont az O. N. CS. A. (Nép és Családvédelmi Alap) hozta létre, ahol a többgyermekes szegénycsaládok gyermekeit tanítják különböző iparokra s egyben ellátásban részesítik a hallgatókat.

Az ünnepségen megjelent az országzászló nagybizottság sok számottevő vezetője és tagja. A Himnusz, valamint Donáth országgyűlési képviselőnek a Szent István Fiúotthon fontos nemzetvédelmi munkáját fejtegető be-

széde után *Végh Mihály*, az országzászló nagybizottságnak Mohácscon is ismert lelkes tagja emelkedett szólásra Méltatta a nap jelentőségét, amely alkalmas arra, hogy a nemes város, amely immár negyedszer ajánl fel országzászlót nemes lakossága közelebb kerüljön a felszabadult székelységgel, ez a készfogság a magyar testvériségnek újabb színbóluja, amely irányt mutat, mint kell, magyarnak a magyart megértenie. Szeretettel köszönti Mohács város nemes társadalmát s azt képviselő *dr. Bartók Lajos* polgármesterhelyettes főjegyzőt. — A nagy tejszettel fogadott avatóbeszéd után *dr. Bartók Lajos* főjegyző emelkedett szólásra. — Augusztus 29 én, — mondotta — Mohács közönsége a gyászos emlékü mohácsi csata 417 ik évfordulóját tartja s megemlékezik a csatában elesett 22.000 vitézről. Ez a város, amelynek minden rögét magyar hősök vére öntözte küldött ide ezen ünnepségre, amely a Kovásznai ünnepség kezdete. Mi mohácsiak tudjuk mi a megszállás, bár a világháború után csak 3 évig tartott, mégis nagyon hosszú idő volt.

Igy talán jobban megértjük mi az, 22 évi rabság után visszatérni az anyaország kebelére. Mohácsi vész után 150 évig tartott a rabság s mégis elküldötte a magyarok Istenre a felszabadítót, a három évi szerb megszállás is véget ért és ez a történelmi múlt s a rabság alóli felszabadításból származó magasztos érzés magyarázza meg azt a lelkesedést, amely Mohács város képviselőtestülete részéről nyilvánult meg, amikor a felvidéki felszabadulás után testvérül fogadta Alsó és Felső Veresmart községeket. A Délvidéki felszabadulással a város életterét nyerte vissza s a város képe egy csapásra megváltozott s minden gátlás nélkül ajánlott fel országzászlókat Bezdán, Monostorszeg Vörösmart községeknek, Szilágyinak Frontharcos zászlót, Kiosztott 12 leventezászlót, 500 leventesapkát. Most pedig Erdély felszabadult községe Kovászna fordult Mohács népéhez. Több, mint 800 km. választja el a két települést egymástól, de a magyar és magyar között nincs távolság. Magyar lelkek sugarai átröppennek e távolságon s kéz a kézben egy szívvel, egy lélekkel dolgoznak. A történelem tanúsága szerint a hősök véréből öntözött rögökből új magyar élet fakad. Arra kérem a magyarok Istenét,

hogy ezzel az országzászló beiktatással induljon meg egy új magyar élet s amikor a fenyvesektől borított Háromszék népe találkozni fog Baranya népével e testvéri találkozásból a testvéri sorsközösségen alapuló új életnek legyen az első lépéscsöfoka. A nagy tetszéssel fogadott beszéd után a diszorség díszmenetben vonult el az országzászló és a megjelent előkelőségek előtt.

A zászló ünnepélyes felavatása és átadása szeptember 12-én lesz Kovásznán. Mint értesül-

tünk egész Háromszék vármegye képviselőit fogja magát az ünnepségen. A zászló díszes székely faragású alapzatot kap. A székelyre törő ellenségre fejszét ragadó székelyt ábrázol a zászlótartó alapzata s annak kivitele művészi. Különös jelentőséget kap az ünnepség, hogy egyben a felszabadulási ünnep is e napra esik s így a zászlóavatást összekötik a felszabadulási ünnepséggel. Mohácsról igen népes, számszerint 40 tagból álló küldöttség megy Kovásznára. Részletekre még visszatérünk.

Kegyelettel emlékezett meg Mohács város képviselőtestülete vitéz Horthy István hősi halálának évfordulójáról.

Mohács város képviselőtestülete augusztus hó 19-én tartott rendkívüli közgyűlésén emlékezett meg a hazáért hősi halált halt vitéz Horthy István kormányzóhelyettes halálának évfordulójáról, egyben Isten áldását kérte a Kormányzó Úrra. A közgyűlést a szabadságon lévő polgármester helyett dr. Bartók Lajos polgármesterhelyettes főjegyző nyitotta meg, aki üdvözölve a megjelenteket a következő szavakat intézte a Képviselőtestülethez: Tekintetes Képviselőtestület! Öszinte megilletődéssel és mély-séges kegyelettel áldozunk volt Kormányzóhelyettesünk v. nagybányai Horthy István hősi emlékének. Augusztus 20-án, holnap lesz egy esztendeje, hogy ifjú életét feláldozta hazájáért s ezáltal szerető szüleit és Magyar Hazáját mély gyászba döntötte. Az ő dicső emléke örökké élni fog a magyar történelemben. Hősi halálával örök példáját nyújtotta az önfeláldozó hazaszeretletnek és a végsőkig terjedő kötelességteljesítésnek. Adjon a magyarok Istené Neki örök nyugodalmat.

Ugyanakkor hódolatteljes szeretetünk szálljon a mi Kormányzó Urunkhoz, aki a nagy csapást is-

ten akaratában megnyugodva férfias erővel viselte. Adjon az Isten neki mély-séges gyászban vigasztalást, egészséges hosszú életet, hogy hazánk sokat hánytatott hajóját a boldog békés vizekre vezethesse. Adjá Isten, hogy úgy legyen. Dr. Bartók Lajos mély megindultsággal elmondott nemes szavait a képviselőtestület álva hallgatta végig, majd lelkesen éltette a Kormányzó Urat.

Ezután sor került a napiredre. A képviselőtestület a villamos áramdíjakat újból szabályozta. A határozat szerint a világítási áram kiló wattját 1.10 P-ben, hektó wattját 11 f-ben, a motorikus (ipari) áram díját kiló wattonként 50 f-ben, hektó wattonként 5 f-ben állapította meg. Teljesítette a képviselőtestület a városi üzemi alkalmazottak kérelmét s fizetésük után kivettelt alkalmazottak kereseti adót és azok pótlékait átvállalta. Majd elhatározta, hogy a községi iskolai alapvagyon pórészlet ingallanait újabb hat évre Vidovics Mátyás gazdálkodónak adja bérbé. Kisebbségi jelenlőségű ügy letárgyalása és elfogadása után a közgyűlés véget ért.

Szemelvények a városi gimnázium évkönyvéből.

Az Apa nemzetépítő, szebb magyar jövőt alapozó munkájának legbiztosabb záloga, leg-erősebb szegletköve lett a magyarságért életét áldozott Fiú — olvassuk a városi gimnázium évkönyvének első oldalán, amelyen kegyeletteljes szavakkal emlékezik meg a hazáért hősi halált halt vitéz nagybányai Horthy Istvánról. A nemzet élete csodálatos annál erősebb, vihartállóbb, minél több hős fia tudja példamutatóan életét áldozni érte. — És, mert ez így van, vitéz nagybányai Horthy István hősi halála a magyar nemzet szebb jövőjének, boldogabb életének záloga, mert benne, aki a legmagasabb közjogi méltóság által a nemzet egyetemét képviselte, az egész nemzet áldozatkésztsége, a jövőért mindent áldozni tudása nyilatkozott meg.

Es ebbe a hősi áldozatvállalásba az intézet Köszl Arisztid hősi halálával közvetlenül is bekapcsolódott. A végtelen orosz sikágon — olvassuk — ahol dúsan arat a halál Te is lehul-

lottál Köszl Arisztid. Hogy miért, vértelen ajkad suttogja: Elmentünk harcolni, elmentünk meghalni éretietek, kik itthon éltek és örültök. Elmentünk, hogy teljesítsük kötelességünket mindnyájunk oltalmáért, édes magyar Hazánkért egy szebb boldogabb jövődöért. Megtettük kötelességünket, részletekről csak azt kívánom, kövessetek bennünket és teljesítsétek kötelességeiteket ti is: őrizzétek és erősítsétek mindnyájunk otthonát Magyarországot. A végtelen orosz sikágon, ahol csontjaid porladnak nyugodj csendesén Köszl Arisztid. A Te életed a mi példánk s mi fogadjuk, hogy példádát minden erőnkkel követni fogjuk.

Az elmult iskola évben vesztette el az intézet első igazgatóját is Kuzmich Ferenc tanügyi főtanácsost Mély-séges megdöbbenéssel és fájdalommal tört ránk ez év március hó 9-én a hír, hogy iskolánk szervezője, aki fiatal intézetünket a kialakulás, formálódás időszakába vezette és irányította s a további fejlődésre

utat jelölt ki, eltávozott az élők közül. Rövid ideje, hogy elment tőlünk friss egészségben, munkakedvvel és tervekkel szívében, úgy érezte, hogy még tud nemzetének, a magyar ifjúságnak használni és akart is dolgozni. Úgy emlékeztünk vissza rá, ahogyan itt közöttünk mindig láituk. Örök derűjével, nyugodt, kiegyensúlyozott egyéniségével az állandósult testi és lelki erőtl képviselte szemünkben. Ezért ért bennünket olyan megrendítő hatással az értesítés haláláról. Iskolánk első munkatársai közül intézetünk első növendékeiből képviseltette magát ravatalnál. Meghatott szomorú lélekkel, a bensőséges szeretet érzelmével fakadt nagy fájdalommal mondtunk utolsó istenhozzádot neki s helyeztük el koszorunkat koporsójára. Iskolánk falai között mindig élni fog szeretettel átszött emlékezte.

A gimnáziumnak, mint nevelő iskolának első célkitűzése az, hogy tanulóiból vallásos alapon erkölcsös polgárokat alakítson. A tanulók elé Isten törvényeit állítja, erkölcsi nevelésüket nem az egyéni tetszés, hanem az örökérvényű isteni törvények vezérlik. Másrészt a gimnázium olyan általános műveltséget akar adni a tanulóknak, amely a magyar nemzeti művelődés szellemével van átitatva.

A nagy harc áll... Kis nemzetek nincsenek, ez a mi állás-pontunk. A lelki elmélyedés és edzettség, munka és áldozatvállalás, törhetetlen hit és a gondviselésben való tántoríthatatlan remény ami utitársaink. Ezek foglaltatnak az első osztály jel-szavában is: Deus, Patria, Labor! Minden nevelői munka a fenti alapján folyt. Katonánkért minden összejövetelen közösen imádkoztunk. A havi közös sztr áldozások száma a hazáért és gyözedelmes békéért emelkedett, minden osztály résztvett. A háború mindjobban súlyosodó teherpróbájá évről évre jobban előtérbe állítja a komoly szociális nevelés szükségességét.

A tanári kar ezen a téren is minden alkalmat felhasznált az eredményes nevelés érdekében. Maga az intézet szépen működő, úgynevezett gimnáziumi szociális akciót tart fenn, amelynek keretében 9 szegénysorsú, tehetséges tanuló iskolázatásáról gondoskodik a mohácsi társadalomtól gyűjtött adományokból. Az ifjúság szociális tevékenykedése az ifjúsági vöröskereszt munkarendjében teljesedik ki. Minden alkalmat megragadott az intézet vezetősége, hogy hangoztassa ama lényt, hogy az iskola nevelő munkájának csak akkor lehet eredménye, ha a családi nevelés, annak hatását erősíti, maradandóvá teszi. A nevelés megkívánt összhangjának elérésére tartják a szülői értekezleteket. Sajnos, növendékeink szülői még nem mind látják át ennek jelentőségét és a kívánatosnál kisebb számban gyűltek össze azokon. Az intézet igazgatója azzal a kéréssel fordul a szülők-höz és szállásadókhöz, hogy a növendékek eredményes nevelése érdekében sokkal intenzívebb kapcsolatba lépjenek az iskolával.

Az intézetben immár harmadszor jöttek össze Baranya falvai

ból a kiválasztott szegény magyar gyermekek, hogy versenyvizsgálaton mutassák meg alkalmasságukat a Horthy Miklós ösztöndíjalap terhére való iskolázatásra. Az ez évi vizsgálaton 24 tanuló jelent meg, akik közül a V. K. minisztérium 8-at jelölt ki ösztöndíjas tanulóul.

A beírt tanulók száma 293 volt. Ebből 253 nyilvános és 45 magántanuló. A 292 osztályozott tanuló közül megbukott 44 (15 1/2%). Az általános eredmény tehát kielégítőnek mondható. Súlyosabb megbetegedés alig fordult elő. A gimnáziumi segély akció, mely szegény, de tehetséges magyar gyermekek középiskolai tanulását elősegítésére létesült az elmult iskola évben 3209.03 P összegű adományt kapott, amelyből 10 tanuló támogatására 2907.33 P-ot fordított az igazgatóság.

Az intézett szépen gyarapodott felszerelésben s különös figyelmet és köszönetet érdemel az Iparoskörnek Pallós Márk elnök javaslatára tett nagymennyiségű klasszikus könyvadománya. Az ifjúsági egyesületek valamint iskolai leventecsapat működése mind lelkes munkáról tesz tanúságot.

Az iskola internátusa iránt igen nagy az érdeklődés s az 1943/44 tanévre az internátus szűk volta miatt a kérvényezők közül 40-et vissza kellett utasítani. Nyilvánvaló tehát, hogy az iskola létszámát erősen növelné, ha az internátusra jelentkező növendékeket ott mind el lehetne helyezni s így az internátusnak nagyitása vagy önálló diákotthonnak felállítása az intézetnek továbbra is egyik legégetőbb problémája marad, aminek megoldására minden körülmények között meg kell találni a kivezető utat.

Kisköszegen a mohácsi Levente Leányok.

Folyó hó 21-én vitéz Marosy Gyuláné vezetése mellett utra-keletek a mohácsi Levente Leányok, hogy megkoszorúzzák a kisköszegi hősök emlékművét, illetve Országzászlóját. Majd műsoros ünnepség keretén belül magyar táncokat és vidám jeleneteket adjanak elő a kisköszegi sportpályán.

Vidám jókedvvel érkeztek meg a mohácsi Levente zenekar kíséretében Kisköszegre, ahol a köz-ség főjegyzője és a helybeli Levente Leányok díszküldöttsége és a község vezetősége várta a mohácsiakat. Lelkes éjjenzéssel fogadták az érkezőket. Majd a templomba vonultak, ahol Patócs József leventelékész mondott ünnepélyes nagymisét. Mise alatt Környey Pál levente karnagy vezetése mellett és Mohos József kántor közreműködésével a leventezenekar egyházi énekeket adott elő minden elismerési ki-érdemeivel.

A szentbeszédben a hősök tiszteletére és azok követésére buzdította a jelenlevőket a miséző p.p. A szentmise után a felvétel következett az Országzászlóhoz, ahol Zrinyi Miklós levente igen hatáson adott elő egy „Hősi köszöntőt”. Majd Patócs József leventelékész

mondott ünnepi beszédet példaképül állítva a leventék elé őseinket. Utána *Bende Magdolna* leány levante egy magyar pap „Mi atyánk” című versét adta elő igen szépen. *Ackermann Ilona* és *Balogh Erzsébet* kószortut helyeztek el az Országzászlónál. Befejezésül a levante zenekar a Szózzal zárta be az ünnepség délelőtti részét. Utána díszelvonulás volt az Országzászló előtt.

Délután a sport-pályán táncbemutató, énekszámok, vidám jelenetek. Igen nagy tetszést arattak úgy a Leány Leventék, mint a mohácsi Levante ifjak és lelkesen megtapsolták a szép számban megjelent kisközsziegiek. Ötletesen és ügyesen összeállított program számok szereplői a legjobb tudásukat adták és az őket előkészítő *Tamáty Károlyné*, tanító és *Mohos József* kántor tanító fáradságtalan buzgóságát, dalban, szóban, táncban kifogástalanul tükrözték vissza.

A délutáni előadás igen nagy sikert ért el és az ünnepségen résztvevők, úgy a kisközsziegiek, mint a Mohácsról jövő — vendégek lelkes tapsal viszonozták a szereplők minden fáradságát.

Az ünnepség után a Levante leányok és fiúk vidám jókedvvel ropták a csárdást és bensőséges testvéri szeretettel mélyítették ki a magyar ifjúság egymás iránti megbecsülésnek nemes érzését, munkaszeretét, azzal a vidám elhatározással, hogy munkában és vidámságban, áldozathozatalban egy szebb és boldogabb magyar jövődört örömmel küzdenek és dolgoznak és vidám lélekkel tekintenek a jövőbe.

Ezúton mondunk hálás köszönetet mindazoknak, akik elősegítették szíves közreműködésükkel, erkölcsi támogatásukkal a mohácsi Levante Leányok ezen nemzetmozgalmi szereplésének lehetőségét. Különösen a vezetőknek és szereplőknek külön mondunk köszönetet, elsősorban *vitéz Marossy Gyuláné* nemzeti asszonynak, akik fáradságtalan odaadással szervezték meg és valószínűsítették meg annak lehetőségét hogy a mohácsi Levante Leányok Kisközsziegen ilyen rövid idő után, ilyen hatásosan szerepelhessenek és őszinte elismerésben részesülhessenek. Sok sikert kívánunk a jövőben is! Szébb Jövőt! P. I.

A helyes kiejtés titka.

A Mohácsi Hirlap mult heti számából helyszüke miatt kimaradt *dr. Molnár Imre* zeneművészeti főiskolai tanár mohácsi előadásának bővebb ismertetése.

Az emberi gerze a legcsodálatosabb *zeneszám*, csak bánni kell vele tudni. Hogyan lehet belőle szép beszéd- és énekhangokat elővarázsolni: ezt mutatta be a professzor a karvezetői tanfolyamon. A hangok keletkezésével és csoportosításával foglalkozó tudomány a fonetika. *Molnár Imre eufonetikája* a hangok helyes kiejtését, szép kiejtését és teljes rendszerbefoglalását mutatja be.

Megtanít arra, melyek a hangképző szervek és hogyan működnek a hangok létrehozásában?

A szápadlásnak a torok felé hajló kis mozgékony végződése, az *uvula* arra való, hogy a kiáramló levegőt útját szabályozza. Ha megnyitja az orrüreg felé vezető utat is, létrejönnek a jellegzetes francia orrhangok. Fontos az is, a nyelvhat melyik része emelkedik a szápadlás felé bizonyos hangok képzésében. Ha a nyelv tövét emeljük, létrejön az oláhok nyögéséhez hasonló *i* hangja. A magyar *i* hangot a nyelv és szápadlás közepetáján, a nyílt török *i* a nyelv hegyével képezzük. *Molnár* professzor ilyenféleképpen végigvonultatta hallgatói előtt a hangok egész rendszerét. A rendszerbefoglalást hosszas kísérletezés előzte meg, amelyet *Molnár Imre* neves orvos-specialistákkal folytatott. Gégetükör segítségével tanulmányozta előbb saját kiejtését, majd több híres énekesünket. Így jutott pontos eredményeihez, amelyek az anatomia, a fizika és bármely nyelv fonetikája szempontjából helytállóak.

Molnár Imre az egyik pesti klinikán egy szakorvossal együtt eufonetikai rendeltést nyitott. Itt nemcsak a beszédhibában szenvedők keresnek gyógyulást, hanem a hangok művészei lesik a professzor ajkától a szép kiejtés titkát.

A karvezetői tanfolyam hallgatói egy héttig élvezték ezeket a rendelőórákat. Kár, hogy a szakmabeliek közül sokan nem vettek részt ezeken.

Molnár professzor ezúttal először adott elő népművelési tanfolyamon. Hála a mohácsi vendégszeretetnek és a város, valamint az internátus vezetői szerető gondoskodásának, olyan jól érezte magát, hogy szívesen megígérte, hogy a legközelebbi kinalkozó alkalommal újra eljön városunkba. Akkor remélhetőleg nagyobb nyilvánosság gyönyörködik a professzor előadásában és művészi énekében!

K. Külmán Ilona.

Kivánság-hangverseny.

Szent István napján volt a Vöröskereszt V. kivánság-hangversenye. A Himnusz elhangzása után megkezdődött a tarka műsor. Az első szám egy színház-jelenet volt az összes szereplők közreműködésével. Majd a mohácsi cigányzenekarok együttese magyar nótákat játszott. Anyám — a fiad című verset Gasparich Gy. szavalta. Majd Takács Sárika mutatott be ének- és táncszámot. Budavári J és Varga F. Gengster iskola című jelenetet játszották nagy humorral. Ne sírj utánam című katonadalt Jánossy Sebők J. énekelte. Magyar nótákat Vorisek V. énekelte. Budavári J, Jánossy S. bők J. és Lippóy J. közreműködésével egy vokál triót adtak elő. Csárdást Pozsgay Ica, Bakó Ili, Harczy Györgyi és Kiss Gizella táncolták. A szünet után Pozsgay Ica mély átérzéssel szavalta a Tábortól 220/24 című verset. Mondj uradnak engem című népi balladát Kiss G és Jánossy Sebők J adták elő. Egy villámtréfát, Főúr fizetek címmel, Buzási F., Lippóy J. és Sipos J adtak elő. Magyar Abránd című zongoraszólat Jánossy Sebők Hajnalka játszotta. Kersics Annuska énekszámait nagy tetszést arattak. Budavári J, Varga

F. és Gasparich Gy. amerikai párbaft vívtak. Valcert Kiss G. és Molnár L. táncoltak. Az utolsó szám, a sokac bokréta, egyik legkiemelkedőbb pontja volt a műsornak.

— ci A.

1921. augusztus 26.

Huszonkét év mult el azóta, hogy Horthy Miklós nevét kiáltva lengettük nemzetiszínű zászlóinkat Mohács földjére lépett darutollas vilézei felé . . .

E napon boldog önfelelt mámorban éreztük ismét mit is jelent szabad magyarnak lenni . . . a három évi szerb-megszállás lidércnyomása eltiúnt s azóta egy percig sem szüüntünk meg imádkozni Érte, akinek mindent köszönhetünk. Aldja meg az Isten mind a két kezével, még hosszú egészséges esztendőddel . . . mi pedig imádságos lélekkel emlékezünk meg e napról, amely a magyar rügyfakadást, a szabad magyar szót, dall és teltet jelentette nekünk mohácsiaknak.

A mohácsi vész 417 éves évfordulója. Mohács város közönsége, mint minden évben ez évben is ünnepélyes keretek között emlékezik meg a mohácsi csata ezúttal 417 éves évfordulójáról. Mohács város polgármestere kéri a város közönségét, hogy házait lobogózza fel, emlékezzen meg a mohácsi csatában. el-esett Hőseinkről s vegyenrészt minél nagyobb számban a délelőtti Istentiszteleteken és a délutáni emlékünnepeken. A nap programja a következő:

Délelőtt 7 órakor sokac, 9 órakor németnyelvű istentisztelet a csatakápolnánál, szentbeszédet mond sokacul P. Remig ferencrendi atya, németül Staub Ádám gimn. hit-tanár. 10 órakor ünneplés szentmise a Fogadalmi templomban. Szentbeszédet mond dr Gálos László teol. tanár, egyet. magántanár.

Délután: a Cseleptak partján lévő II. Lajos király emlékműnél fél 6 órakor ünnepség, melynek sorrendje: 1. Hiszekegy, játsza a Leventezenekar. 2. „Mohács” Kisfaludi Károly szavalja: Führer Ferenc. 3. Ünnepi beszéd tartja Kövesi József gimnáziumi tanár. 4. Induló előadja a Leventezenekar. 5. Az emlékmű megkoszorúzása. 6. Az I. o. Tűzkereszt kiosztása a kitüntetett hadviseltek

között. 7. Himnusz. Diszmenet.

A város átkelési üzeme ezen a napon fél 4 órakor hajót indít a Cseleptak torkolatához. Menettérti jegy ára 30 fillér.

— Istentiszteletek augusztus 29-én. Augusztus hó 29-én reggel 7 órakor a Kálvárián sokác és fél 9 órakor német istentisztelet és szent beszéd, a fogadalmi templomban az ünnepi szentmise nem 9, hanem 10 órakor lesz és a belvárosban fél 8 és fél 12 órakor lesznek szentmisék a 10 órai szentmise a belvárosi templomban elmarad.

— Köszönetnyilvánítás. A mohácsi Buvár Kund vízcserkészcsapat köszönetét fejezi ki mindazon munkaadóknak, akik alkalmzatásukban álló vízcserkészek szabadságolásával lehetővé tették, hogy a csapat két nagyobb távolságu csónakmozgólábot bonyolíthatott le. Egyben köszöntét fejezi ki a Parancsnokság dr. Csucs László főorvosnak, aki 50 P-öt adományozott a csapat táborozási költségeire.

— Vizileventetábor búcsú táborúze. A kilenc hetes vizileventetábor, végleges befejezte előtt az átkelésnél búcsútáborúzet rendezett, amelyen hatalmas közönség vett részt. A tábor résztvevői gyönyörűen kivilágitott csónakokon érkeztek a táborúzhöz, majd pedig másfél órán keresztül a levanteleányok közreműködésével komoly és víg számok, mókák, énekek, szavallatok, váltották egymást s a táborúzhöz úgy a közönség mint a levanteleányok kitűnően érezték magukat.

— Mohács-Darázsai Ármontesítő társulat önkormányzatának fel-függesztése. A m. kir. Földművelésügyi miniszter a Mohács-kölkedi ármontesítő és belvizlevezető társulat, továbbá a Kölked darázsai ármontesítő és belvizlevezető társulat egyesítéséből alakult Mohács-darázsai ármontesítő és belvizlevezető társulat önkormányzatát 1945 augusztus hó 18 ig felfüggesztette és ez időre miniszteri biztosul Horváth Miklóst a mohácsi járás főszolgabíráját nevezte ki. A miniszteri intézkedés értesülésünk szerint valószínűleg az ármontesítő-társulatoknak programba vett államosításával függ össze.

— Irodalmi, zenei, képzőművészeti és előadói verseny. A Keresztény Munkásifjak Országos Szövetsége országos tehetségkutató versenyt rendez: Irodalmi (Vers, próza, szindarab) zenei (zeneművek, dalok képzőművészeti) rajz, festészet, szobrászat, faragás) és előadói (ének szavallat, tánc, zene) csoportokban. Részletes felvilágosítást nyújt a Keresztény Munkásifjak Országos Szövetsége. Budapest, VIII., József utca 41. f. 8—9.

— Leventefoglalkozás megkezdése. Mohács város és járás leventeparancsnoksága felhívja a levanteleányok és levante kötelezetté vált ifjak figyelmét, hogy a kötelező levante foglalkozás szeptember 1-ével újból megkezdődik, tehát minden levante korcsoportjának kiképzési napján, büntetés tehe mellett pontosan jelenjen meg.

Tavaszi reggel a mohácsi mezőn

„Allah! Allah!” - De csendes most a sük...
Visszhang gyánát csak bennem sajog
a janicsárok fivöltése itt...
halálhőrgés... utolsó sóhajok...

Barna szántás és ifjú zöld vetés
Rá fellegek szelid könnye pereg
Alatta mélyen ott pihensz te is,
halálba hullott hős magyar sereg.

Ó, szálló századok! — Ma reggel az
országton csikót és tehenet
visznek vásárra svábok, magyarok,
sokacok a fedett sír felett,

Szekereznek békén a szörnnyű mult
sírján. Köröttük lángoló jelen.
És ez a dal a jövődobbe sír
érted, oh fajtám, te testvértelen!

Emberektől most és mindenkoron,
de Istentől soha el nem hagyott,
te mégis pártos, térdrehullsz-e már,
hogy elzenghessem a „Veled vagyok!”?

Hogy minden ősi temető felett
új magyar vetés támadhasson itt,
s érlelje, míg a földön ember él,
Isten csürrébe telt kalászeit.

Istenem, áld meg, Istenem szeresd
a sokat vétezőt és vérezőt!
Óltöztesd új tavaszi zöldbe, mint
e drága sirt, a mohácsi mezőt,

amelynek ősi, szent vetésire
szürke felhők szelid könnye pereg,
amíg mult felett, jövőndő felé
szaporán hajtanak a szekerek!

*Turmezel Erzsébet
diakonissza testvér.*

— **Elveszett** 21-én az uradalmi
kisvasut állomástól a Szenthá-
romság u. 28 ig egy korall kö-
vekkel kirakott széles női kar-
kötő. A becsületes megtaláló
adja le Szentháromság 28 szám
alatt, hol jutalomban részesül.

— **Iparosok figyelmébe.** Az
ipartestület értesíti tagjait, hogy
a következő anyagok kerülnek
kiosztásra: enyv, cérna, fodrász
szappan, és szigetelőlemez (ter-
papír). Utalványok átvehetőek az
ipartestületnél.

— **Villamosáram számlázása.**
Mohács város villamosműve közli
az áramfogyasztó közönséggel,
hogy az áramdíjak emelése kö-
vetkeztében a júliusi fogyasztást
az augusztusi fogyasztással együtt
fogják számlázni s így a legkö-
zelebbi számlában két havi fo-
gyasztás kerül kifizetésre.

— **Romlandó élelmiszerek és
törékeny tárgyak tábori csoma-
gokban.** Illetékes helyről figyel-
meztetik a közönséget, hogy
saját érdekében gyorsan romló
élelmiszert (pl. friss gyümölcsöt,
hust) és törékeny tárgyakat,
különösen üvegpalackokat tábori
póstacsomagokban ne helyezzen
el. Ily tárgyak küldése a fennálló
rendelkezők értelmében egyb-
ként is tilos. A tilalom ellenére
feladott csomagok rendeltetésü-
ket legtöbb esetben nem érik
el, mert a meleg időjárás követ-
keztében az élelmiszer megrom-
lik, a friss gyümölcs az egy-
másra halmozódó csomagok
sulya alatt összenyomódik a
többnyire elégtelen csomagolású
üvegpalackok és egyéb törékeny
tárgyak pedig a szállítás viszony-
tagságait nem bírják el. Emellett
az ily csomagok szétfolyó tar-
talma (Gyümölcs, szesz) idegen
csomagokban is kárt tesz.

OMNIA FILMSZINHÁZ

Augusztus 27—28—29—30

**Házassággal
kezdődik**

Augusztus 31—szeptember 1

Viharos éjszaka

— **November 3-án kezdődik
az iskolaév.** A Hivatalos lapban
megjelent rendelet szerint az
az iskola év a középiskolákban,
középfoku iskolákban, tanfolya-
mokon és népiskolákban
november 3-án kezdődik. A be-
iratások október 28—30-ig tar-
tartanak. Rendes időben, vagyis
szeptember elején kezdődik a
tanítás a falusi jellegű iskolák-
ban. Azt, hogy melyik község-
ben lévő népiskola falusi jellegű,
a tankerületi kir. főigazgató
állapítja meg. Az őszi javító
vizsgákat, a magánvizsgálatokat,
valamint az érettségi vizsgákat
a rendes időben tartják meg.
Hasonlóképpen nem változik az
egyetemen és a főiskolákon a
tanulmányi idő kezdete és a
beiratkozások, valamint a vizs-
gák időpontja.

— **A Duna áldozata.** Augusztus
22-én, vasárnap *Leopold József*
lányecsőki kereskedő Mohácson a
partfűrdő előtti Dunaszakaszon
a mély vízbe merészkedett, ahol
azonban elmerült és vízbe fult.
Holtestét hétfőn délelőtt fogták
ki. Temetése kedden volt Lány-
csőkon ösztinte részvét mellett.

— **Háztulajdonosok figyelmébe.**
Amennyire impozáns, ha egy-egy
nemzeti ünnep alkalmából fel-
lobogózzuk házainkat, annyira
csunya s az ünnepnek közöm-
bösítését szolgálja, ha az ünnep
eltelte után még napokon
keresztül oit látjuk egyes háza-
kon a zászlókat. A zászlók
idejekorán való bevonása épp
olyan kötelessége a házigazda-
nak, mint házának ünnepélyes
alkalomkor való fellobogóztatása.

— **Ujra szabályozták az éves
gazdasági cseledek kenyérgabona
járandóságának kiadását.** A köz-
éllátási miniszter újból szabá-
lyozta az éves gazdasági csele-
dek kenyérgabona járandóságá-
nak természetbeni kiadását. —
Míg az eddigi rendelkezések ér-
telmében az éves gazdasági cse-
ledek kenyérgabona járandóságá-
ból legfeljebb 12 mázsát lehetett
évente természetben kiszolgál-
tatni és a különbözetet készpénz-
ben kellett kifizetni, addig most
megjelent rendelet úgy intézke-
dik, hogy a gazdasági cseledek
az 1943—44. gazdasági évre ken-
yérgabona bér fejében kikötött
járandóságot teljes mennyiségé-
ben ki kell természetben szol-
gáltatni.

TÁNCISKOLA

A KAT. LEGÉNYEGYLET BEN
szept. 5-én, vasárnap este 7 órakor

nyitó össztánccal

kezdődik, *MILASSIN* tánctanárral
vezetésével. — Tanórak: ked d,
péntek este.

— Anyakönyvi bejegyzések

1943. augusztus 19-től 27-ig.
Születések: Burány István,
Bógó Katalin, Mihó Mihály Ist-
ván, Kovács János, Kalocsai
László, Balog Rozália, Sárközi
Erzsébet, Vajzek József, Rizsányi
Anna.

Házasságkötések: Bokodi
László és Vincsek Irén Etelka,
Szabó János és Mudlicz Mária
Éva, Kunovszki Lukács és Vesz-
tergombi Lidia.

Haldolások: Nagy Lajos 80
éves, Szücs Lajosné 22 éves,
Leopold József 30 éves, Jánics
Mátyásné 32 éves, Berdár Antal
19 hónapos, Stelcz Tivadar 62
éves.

SPORT.

Mult vasárnap Pélmonostoron
egy diákból összeállított ve-
gyes csapat szerepelt, és az NB
III ba beosztott helyi csapattól
6:1-es vereséget szenvedett.

Az új bajnoki évre a nevezé-
sek megtörténtek, de új beosz-
tás még nincs, mivel több egye-
sület az NB III ba soroztak.

Ruff Tibort, az MTE volt bal-
szélsőjét a Bezdáni SE-nek kiadta
az egyesület.
Berta, Völgyesi az MTE játékosai
nem állhatnak az egyesület ren-
delkezésére, mivel katonai szol-
gálatot teljesítenek.

A Mohácson állomásozó fo-
lyamórászólóalj bajnokságát a
mohácsi sportpályán rendezték.
A szívs küzdelmeket a közön-
ség érdeklődése kísérte.

Az új bajnoki évre az edzése-
ket megkezdte az egyesület és
kedden, valamint csütörtökön
tartják.

Felelősszerkesztő:

DR SZKLADÁNYI LÁSZLÓ
Laptulajdonos és kiadó:
FRIDRICH OSZKÁR

Nyilttér.

(Az ezen rovatban foglaltakért nem
vállal felelősséget a szerkesztőség.)

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, akik felejthetel-
ten emlékü drága jó férj, édes-
apa, nagyapa és rokon

NAGY LAJOS

elhúnyta alkalmából a temetésen
való megjelenésükkel, koszorúk
és virágok küldésével vagy más
módon nagy fájdalmunkat eny-
híteni igyekeztek, ezúton mon-
dunk hálás köszönetet
Mohács, 1943. augusztus hó.

*A gyászoló
Nagy-család.*

**Használt
lisztes papirzsákok
veszünk.**

Mohácsi Malomipar R T.

Egy bőrülés eladó
Cím a kiadóhivatalban.

Előírás szerinti 5 kg-os légoltalmi
homokzsákok
kaphatók:

Fridrich Oszkár
könyvkereskedésében Mohács

**Piaci árak: a szerdai
heti piacon:**

Buza	40.— P
Rozs	37.— P
Takarmányárpa	36.— P
Sörárpa	40.— P
Zab	40.— P
Morzolt tengeri	23 50 P
Bab, fehér	80.— P

ERVEZEST

ÚJ ÉPÜLETEKRE ÉS
ÁTALAKÍTÁSOKRA,
beadványi rajzok és azok sokszorosítása,
így magánépítetők, valamint kömvés-
iparosok részére, vidékieknek is mér-
sékelt áron, szakszerűen készít
SPERL JÁNOS
épitőmester. Mohács,
Széchenyi-tér 13. sz.

A honvédelmi minisztérium
által engedélyezett
légoltalmi fénycsökkentő
FEKETE LAMPION
kapható

FRIDRICH OSZKÁR
könyv- és papírkereskedésében.

Lakást keresek
étkezéssel együtt.
Cím a kiadóhivatalban.

ELADÓ a Szent István u. 39. sz.
ház,
mely 3 lakásból mellékhelyisé-
gekből és 2 üzlethelyiségből áll.
Cím a kiadóhivatalban.

ELADÓ 4 darab ágy, 2 ágy-
sodrony, 1 nagy szekrény,
székek és 1 nagy lógólámpa.
Szentháromság utca 52. hsz. alatt.

Egy jókarban levő
női kerékpár eladó.
Újtelep, Csele u. 4. szám alatt.

ELADÓ 1 KUKORICAGÖRÉ
Érdeklődni lehet: Zrínyi utca 31.
szám alatt.

BORT
fehér és színesarut

minden mennyiségben a leg-
magasabb napi áron állandóan
vásárolok. Must eladásokra
előjegyzéseket elfogadok.

Bauer József
bornagykereskedő
Horthy Miklós út 27.

Különbejártaú
bútorozott szoba
k i a d ó. Széchenyi-tér 13.

HIRDETMENY.

CSELEGÖRCSONY KÖZSÉG
koreshaházát
1943. évi szeptember hó 8-án
delelőtt 9 órakor nyilvános árve-
résen 3 évi időtartamra haszon-
bérbe adja. Egyéb feltételek a
sombereki körjegyzői irodában
megtudhatók a hivatalos órák
alatt.

Cselegörcsöny, 1943. augusztus
hó 24-én.

Előjáróság